

سوم و چهارم دبستان

۱۶ آذر ۱۴۰۳

خوالدن برای فهمیدن
زمان کل آزمون: ۹۰ دقیقه

ویراستاران مستندسازی	مسئول درس مستندسازی	ویراستار آزمون	مسئول درس و طراح سؤال	گزینشگران و ویراستاران
الناز معتمدی، مهدی یعقوبیان	فریبا رئوفی	امیرحسین چمنی‌راد، علیرضا چمنی‌راد	سارا ابراهیمی	

علی مرشد

مدیر تولید آزمون

فریده حیدر قره شیران

مسئول دفترچه‌ی آزمون

فرناز براتی‌پورفرد

گرافیسیت

زهرا سلطانی

امور کامپیوتری و صفحه‌آرا

محیا اصغری

مدیر گروه مستندسازی

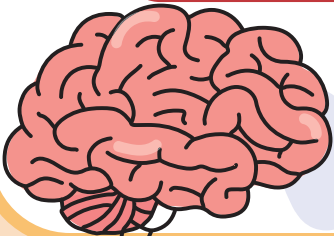
فریبا رئوفی

مسئول دفترچه‌ی مستندسازی

حمید عباسی

ناظر چاپ

گروه فنی تولید

در زمان‌های بسیار قدیم در یکی از جنگل‌های بزرگ موشی زندگی می‌کرد که بسیار دانا و باهوش بود. این موش در مواقع ضروری با آگاهی و دانایی، مشکلاتش را رفع می‌کرد و اگر دیگران نیز مشکلی داشتند، به او مراجعه می‌کردند و او تا جایی که می‌توانست در حل مشکلاتشان آنها را کمک و یاری می‌کرد. در آن جنگل و در همان حوالی یک گربه نیز زندگی می‌کرد که بسیار باهوش و دانا بود و برای به چنگ آوردن موش خیلی تلاش می‌کرد اما هر بار بنا به دلایلی مثل بدشانسی موفق به گرفتن او نمی‌شد.

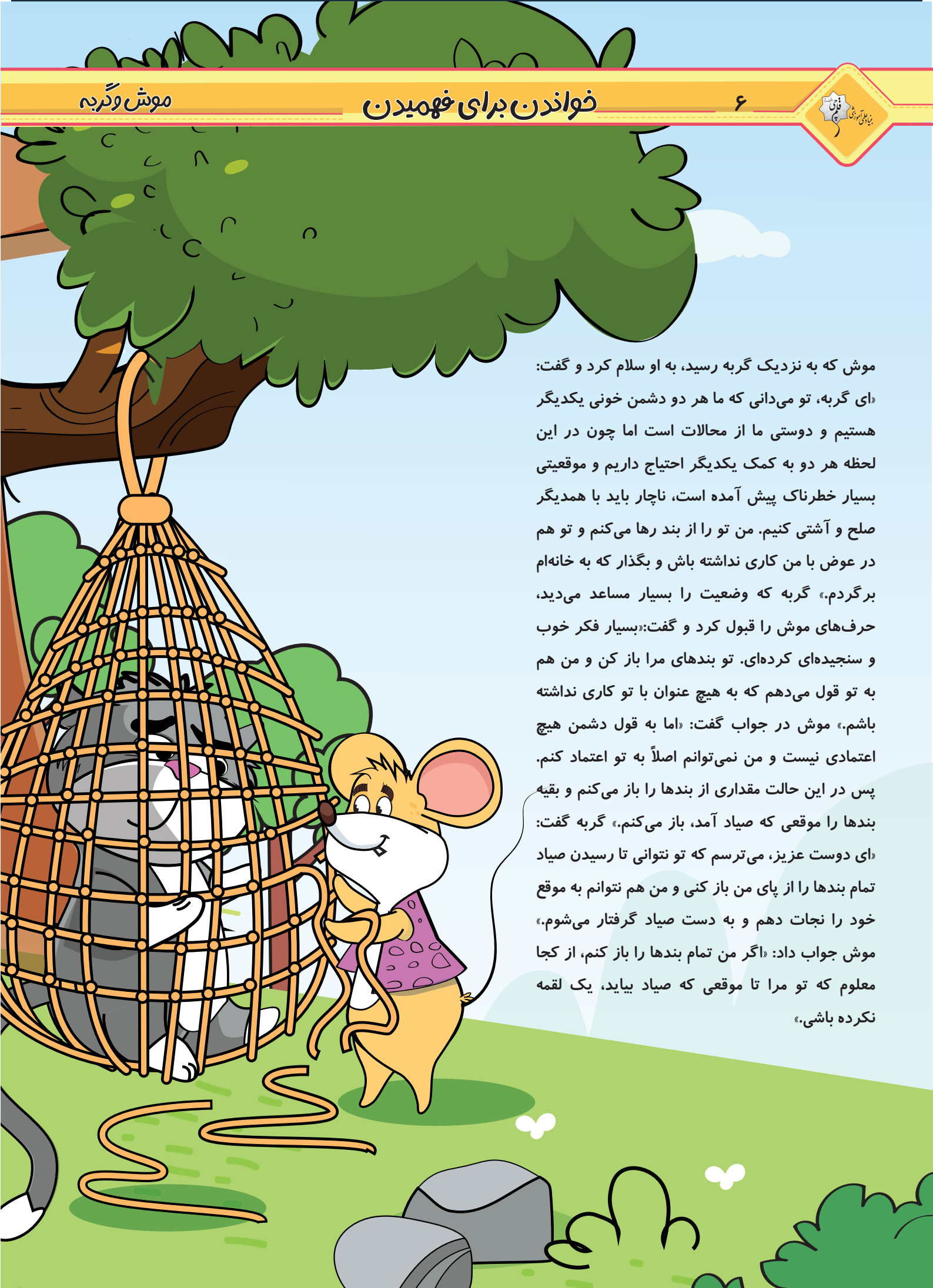

او ناچار به دنبال غذای دیگری می‌رفت. در یکی از روزها که گربه در جنگل و در حال کمین برای شکار بود، ناگافل پیش داخل یک تله رفت و داخل تور صیاد افتاد. او هرچه دست و پا زد، نتوانست از آن دام رهایی یابد؛ چون تله‌ی توری، بسیار سفت و محکم بود و از طناب‌های ضخیم درست شده بود. گربه داخل توری گیر افتاده بود و هرچه کمک می‌خواست، کسی به دادش نمی‌رسید. خلاصه مدتی گذشت و از قضا موش که در آن حوالی به دنبال غذا می‌گذشت، چشمش به گربه افتاد و زمانی که او را در بند دید، بسیار شادمان شد. در همین هنگام جغدی را در بالای درخت دید که می‌خواست او را بگیرد و برای شکار او خود را آماده می‌کرد.

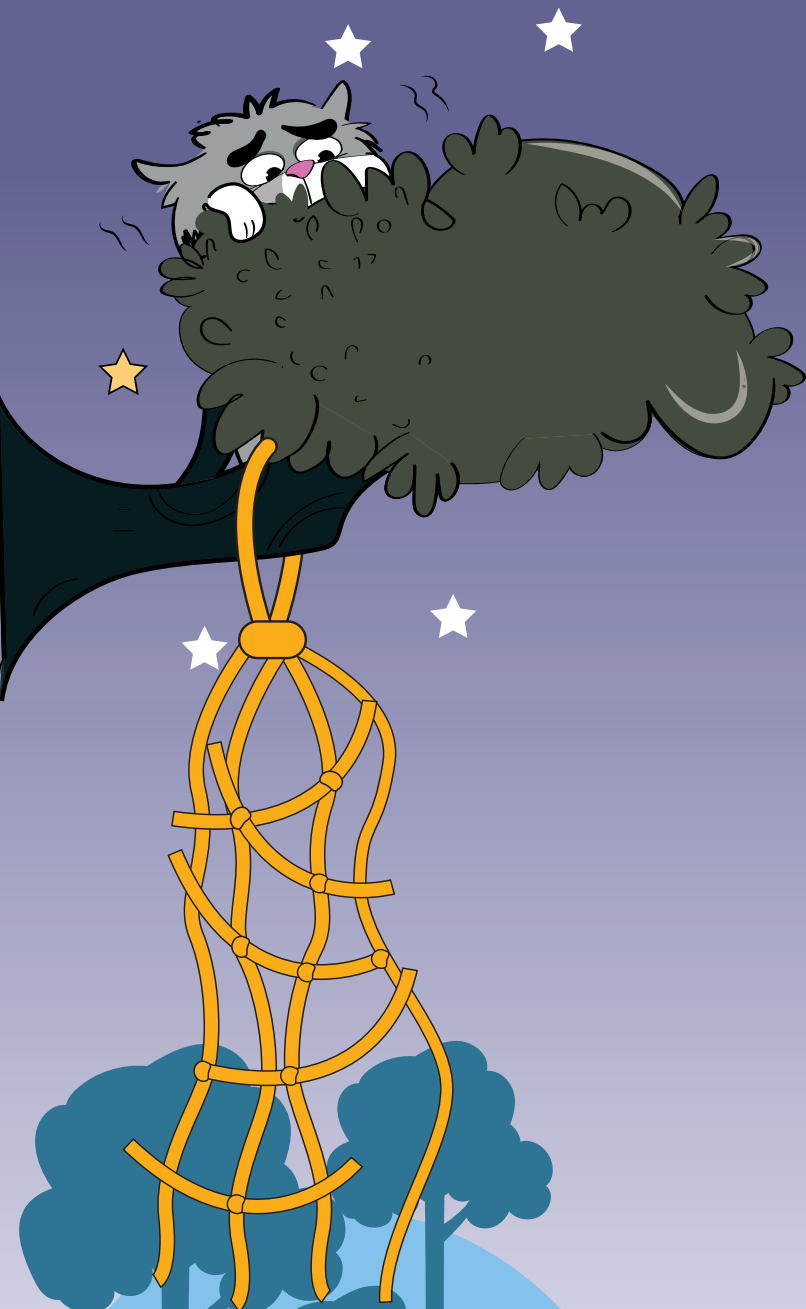

موش می‌خواست به لانه‌اش برگردد اما راسویی را در نزدیکی لانه‌اش دید که او نیز در کمینش نشسته و قصد گرفتارش را داشت. پس تنها چاره را در صلح و آشتی با گربه که در بند بود، دید و دانست که باید او را از بند نجات دهد. او از هر طرفی که می‌رفت، گرفتار می‌شد و فقط می‌توانست به سمت گربه که در بند گرفتار بود، برود و با نجات او خود را نیز از مخمصه و گرفتاری‌های رهایی بخشد. پس موش به طرف گربه حرکت کرد و نزدیک او شد. راسو و جغد که این حالت را دیدند، از گرفتن موش صرف نظر کردند؛ چون می‌دانستند که موش در نهایت غذای گربه خواهد شد و برای آنها هیچ چیز باقی نمی‌ماند. آنها به همین دلیل ناامید شدند و به سراغ شکار دیگری رفتند.

موش که به نزدیک گربه رسید، به او سلام کرد و گفت: «ای گربه، تو می‌دانی که ما هر دو دشمن خونی یکدیگر هستیم و دوستی ما از محالات است اما چون در این لحظه هر دو به کمک یکدیگر احتیاج داریم و موقعیتی بسیار خطرناک پیش آمده است، ناچار باید با همدیگر صلح و آشتی کنیم. من تو را از بند رها می‌کنم و تو هم در عوض با من کاری نداشته باش و بگذار که به خانه‌ام برگردم.» گربه که وضعیت را بسیار مساعد می‌دید، حرف‌های موش را قبول کرد و گفت: «بسیار فکر خوب و سنجیده‌ای کرده‌ای. تو بندهای مرا باز کن و من هم به تو قول می‌دهم که به هیچ عنوان با تو کاری نداشته باشم.» موش در جواب گفت: «اما به قول دشمن هیچ اعتمادی نیست و من نمی‌توانم اصلاً به تو اعتماد کنم. پس در این حالت مقداری از بندها را باز می‌کنم و بقیه بندها را موقعی که صیاد آمد، باز می‌کنم.» گربه گفت: «ای دوست عزیز، می‌ترسم که تو نتوانی تا رسیدن صیاد تمام بندها را از پای من باز کنی و من هم نتوانم به موقع خود را نجات دهم و به دست صیاد گرفتار می‌شوم.» موش جواب داد: «اگر من تمام بندها را باز کنم، از کجا معلوم که تو مرا تا موقعی که صیاد بیاید، یک لقمه نکرده باشی.»

گربه حرف‌های موش را قبول کرد تا زمانی که شب فرا رسید و صیاد از دور پدیدار شد. موش که دید صیاد به گربه نزدیک می‌شود، سریع خود را به گربه رساند و بندهای دیگر را به سرعت با دندان‌هایش برید و گربه از ترس صیاد بدون توجه به موش به بالای درخت رفت و موش نیز از ترس گربه فرار کرد.

وقتی که صبح شد، گربه به لانه‌ی موش رفت و به او گفت: «ای موش، ما دیگر با هم دوست شده‌ایم و موش نیز پاسخ داد که دوستی ما غیر ممکن است. ما دشمن همیشگی هم هستیم و اگر تو دیروز دیدی که من به تو کمک کردم، در عوض کمکی بود که در مقابل تهدید راسو و جغد از تو گرفتم. آن زمان هم تو به من و هم من به تو احتیاج داشتم و کمک من برای نیازی بود که تو به من داشتی و در مورد تو نیز من همین فکر را می‌کنم اما هرگز نمی‌توانم با تو مانند یک دوست رفت و آمد کنم چون دشمنی ما در ذات ماست و ما هرگز نمی‌توانیم آن را تغییر دهیم.

سوالات داستان موش و گربه

- ۱- مطابق متن داستان، موش در مواقع ضروری، چگونه مشکلات خود را حل می‌کرد؟
 - (۱) با فریب دادن دیگران
 - (۲) با دانایی و خرد خود
 - (۳) با کمک دوستانش
 - (۴) با کمک گرفتن از کتاب
- ۲- مطابق متن داستان، یکی از علت‌هایی که گربه نمی‌توانست موش را شکار کند، چه بود؟
 - (۱) چون نادان بود.
 - (۲) تلاش کافی برای شکار موش نداشت.
 - (۳) به غذاهای دیگر علاقه داشت.
 - (۴) بدشانسی
- ۳- به نظر شما کلمه «کمین کردن» با کدام یک از کلمات زیر مترادف می‌باشد؟
 - (۱) شکار کردن
 - (۲) مخفی شدن
 - (۳) نزدیک شدن
 - (۴) صیاد
- ۴- دست و پا زدن، کنایه از چیست؟
 - (۱) سعی و کوشش کردن
 - (۲) شنا کردن
 - (۳) علامت دادن
 - (۴) فرار کردن
- ۵- عبارت «به داد کسی رسیدن» به چه معنایی می‌باشد؟
 - (۱) دعوا و جر و بحث کردن
 - (۲) دنبال کردن
 - (۳) کمک کردن
 - (۴) صدمه رساندن
- ۶- کدام یک جزء خطرانی که در آن موقعیت موش را تهدید می‌کرد، **نبود**؟
 - (۱) جغد
 - (۲) صیاد
 - (۳) راسو
 - (۴) گربه
- ۷- در جمله‌ی «دوستی ما از محالات است»، کلمه‌ی محالات به چه معناست؟
 - (۱) اتفاقات خوب
 - (۲) محله‌های مشترک
 - (۳) لطف و مهربانی
 - (۴) غیر ممکن‌ها
- ۸- چرا موش به وعده‌های گربه اعتماد **نکرد**؟
 - (۱) چون که آنها دشمن خونی بودند.
 - (۲) چون منتظر صیاد بود تا گربه را شکار کند.
 - (۳) چون نیازی به وعده و قول گربه نداشت.
 - (۴) هیچ کدام
- ۹- چرا موش به گربه کمک کرد و چگونه این کار را انجام داد؟
 - (۱) برای فرار کردن از دست صیاد - بریدن درخت
 - (۲) برای فرار کردن از دست صیاد - جویدن طناب
 - (۳) به خاطر کمک گرفتن در مقابل تهدید راسو و جغد - به کمک جغد
 - (۴) به خاطر کمک گرفتن در مقابل تهدید راسو و جغد - جویدن طناب

۱۰- مطابق داستان، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) موش اعتقاد داشت که می‌توان دشمنی با گربه را تبدیل به دوستی کرد.
- ۲) صیاد هنگام صبح از دور پدیدار شد.
- ۳) موش به خاطر دلسوزی به گربه کمک کرد.
- ۴) موش هنگامی گربه را در بند دید که خودش به دنبال غذا می‌گشت.

۱۱- مخمضه از لحاظ معنا به کدام یک از واژه‌های زیر نزدیک‌تر است؟

۱) گرفتاری	۲) نجات
۳) محل شکار	۴) صلح و آشتی

۱۲- چرا راسو و جغد از شکار موش صرف نظر کردند؟

- ۱) چرا که موش به تله‌ی صیاد افتاد.
- ۲) چون موش طعمه‌ی گربه شد.
- ۳) چون ناامید شدند و به سراغ شکار دیگری رفتند.
- ۴) چون صیاد به جنگل آمد و همگی فرار کردند.

۱۳- کدام گزینه درست است؟

- ۱) گربه و موش با خواسته‌ی قلبی خود با یکدیگر صلح کردند.
- ۲) صیاد توانست گربه را صید کند و او را با خود ببرد.
- ۳) موش توانست قبل از رسیدن صیاد بندها را پاره و گربه را آزاد کند.
- ۴) موش و گربه در نهایت توانستند مثل دو دوست رفت و آمد کنند.

۱۴- چرا موش تمامی بندها را یکجا پاره نکرد؟

- ۱) تا گربه او را یک لقمه نکند.
- ۲) تا صیاد بتواند گربه را شکار کند.
- ۳) تا باقی بندها را راسو باز کند.
- ۴) تا خود گربه هم برای پاره کردن بندها تلاش کند.

۱۵- جمله‌ی «ناغافل پایش داخل یک تله رفت»، به ترتیب درباره‌ی کدام حیوان است و کلمه‌ی «ناغافل» به چه

معناست؟

۱) موش - به سرعت	۲) گربه - بی‌خبر
۳) موش - بی‌خبر	۴) گربه - به سرعت

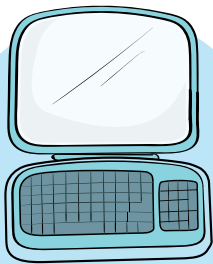
سلام، من مغز هستم. می‌دانم شما من را می‌شناسید اما می‌خواهم خودم را معرفی کنم. من عضوی هستم که به همه دستور می‌دهم. خانه‌ی من در جمجمه بزرگ نیست اما راضی‌ام. بهترین دوست من، نخاع است که در کنترل اعضای بدن به من کمک شایانی دارد. من و نورون‌ها بسیار با هم دوست هستیم. من بعضی اوقات به تنهایی تصمیم‌گیری می‌کنم و همینطور توانایی حل مسئله، صحبت کردن و خیلی از اعمالی که انجام می‌دهید نیز به عهده‌ی من است اما متأسفانه اگر خون در بدن نباشد، من ۸ الی ۱۰ ثانیه زنده می‌مانم. من مسئول افکار، رویا، کابوس، فکر و خیال، ناراحتی، خوشحالی و کارهای روزمره و عواطف و احساسات شما هستم. من هرچه چروک‌تر باشم، باهوش‌ترم؛ یعنی از شما انسان باهوش‌تری می‌سازم. دفتر سرپرستی من به بخش‌های مختلفی تقسیم شده است. ساقه‌ی مغز، دستگاه حمایت‌کننده‌ی زندگی شما است.

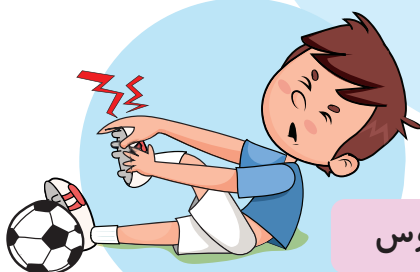
مخچه‌ی کوچک مسئولیت حفظ تعادل را دارد و همین‌طور یک تالاموس دارم که شباهت به تخم مرغ دارد و در مرکز من اطلاعات را پردازش می‌کند. یکی دیگر از بخش‌های من هیپوتالاموس است و برای واکنش به درد، گرما، سرما، تشنگی، خواب‌آلودگی و گرسنگی اهمیت دارد و اما قشر مخ مسئول کارهایی مانند دیدن، شنیدن، خواندن، نوشتن و راه‌رفتن است. من دارای بافت تر و تازه‌ای هستم. حالا می‌خواهم چند حقیقت دیگر درباره‌ی خودم به شما بگویم. من بسیار بسیار بزرگ هستم. سطح بسیار بزرگی دارم و برای جا شدن در جمجمه چروکیده شده‌ام. با افزایش سن کوچکتر می‌شوم. در ابتدا که شما به دنیا آمدید، به شکل لوله‌ای بودم. من از تغییر دست بر نمی‌دارم.

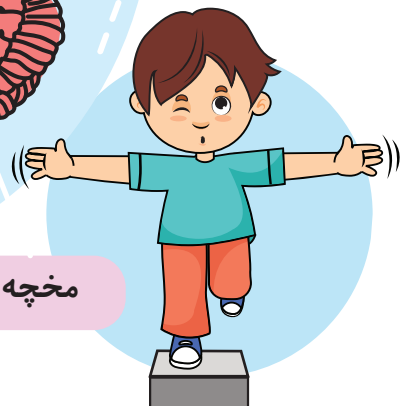
قشر مخ

تالاموس

هیپوتالاموس

مخچه

سوالات داستان سلام، من مغز هستم.

۱۶- خانه‌ی مغز چه نام دارد؟

- (۱) نخاع
(۲) ستون فقرات
(۳) قشر مخ
(۴) جمجمه

۱۷- اگر عبارت‌های صحیح را با «ص» و عبارت‌های غلط را با «غ» نشان دهیم، کدام گزینه به ترتیب از راست به

چپ این کار را به درستی انجام داده است؟

- مغز، عضوی است که به همه دستور می‌دهد.

- خانه‌ی مغز بزرگ است.

- بهترین دوست مغز، گردو است.

- (۱) ص - غ - غ
(۲) ص - ص - ص - غ
(۳) غ - ص - غ
(۴) غ - غ - ص

۱۸- کدام گزینه درست است؟

(۱) مغز همیشه به تنهایی تصمیم‌گیری می‌کند.

(۲) مغز توانایی حل مسئله دارد.

(۳) نخاع کمک اندکی به مغز می‌کند.

(۴) نخاع مسئول افکار و کابوس‌های انسان است.

۱۹- مغز هر چه باشد، باهوش‌تر است و دستگاه حمایت‌کننده‌ی زندگی می‌باشد.

(۱) چروک‌تر - مخچه‌ی کوچک

(۲) صاف‌تر - مخچه‌ی کوچک

(۳) چروک‌تر - ساقه‌ی مغز

(۴) صاف‌تر - ساقه‌ی مغز

۲۰- کدام یک از موارد زیر، نقش بسیار کلیدی در حفظ تعادل دارد؟

(۱) ساقه‌ی مغز

(۲) تالاموس

(۳) هیپوتالاموس

(۴) مخچه‌ی کوچک

۲۱- هیپوتالاموس در کدام مورد زیر نقش ندارد؟

(۱) خواندن

(۲) درد

(۳) تشنگی

(۴) خواب‌آلودگی

۲۲- مسئول شنیدن و مسئول واکنش به سرما است.

(۱) مخچه - تالاموس

(۲) مخچه - هیپوتالاموس

(۳) قشر مخ - تالاموس

(۴) قشر مخ - هیپوتالاموس

۲۳- بخش تخم مرغی شکل مغز چه نام دارد؟

- (۱) هیپوتالاموس
(۲) تالاموس
(۳) مخچه
(۴) قشر مخ

۲۴- وزن مغز چند درصد از وزن بدن را تشکیل می دهد؟

- (۱) ۲۰ تا ۳۰ درصد
(۲) ۱۰ درصد
(۳) ۵ درصد
(۴) ۲ درصد

۲۵- ذوق هنری مربوط به نیمکره ی..... و تجزیه و تحلیل وابسته به نیمکره ی است.

- (۱) چپ - چپ
(۲) چپ - راست
(۳) راست - راست
(۴) راست - چپ

۲۶- کدام گزینه درست است؟

- (۱) تعداد ارتباطات میان یاخته های مغز از شمار ستارگان جهان بیشتر است.
(۲) افرادی که به ریاضی و فلسفه علاقه مند هستند، نیمکره ی راست قوی تری دارند.
(۳) بیش از نصف انرژی بدن را مغز مصرف می کند.
(۴) مغز بعد از مدتی از تغییرات دست برمی دارد.

۲۷- چرا مغز چروکیده است؟

- (۱) به خاطر کمبود آب در بدن
(۲) برای افزایش هوش
(۳) برای اینکه در سر جا بگیرد
(۴) برای افزایش ارتباط میان نوروها

۲۸- باتوجه به متن، جمله ی زیر را کامل کنید.

«اگر در بدن نباشد، من الی ثانیه زنده می مانم.»

- (۱) خون - ۹ - ۱۰
(۲) صفرا - ۸ - ۹
(۳) خون - ۱۰ - ۱۲
(۴) خون - ۸ - ۱۰

۲۹- کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

- (۱) مغز در زنان بزرگ تر است.
(۲) مردان همیشه در حال فکر کردن هستند.
(۳) مغز در زنان و مردان اندازه ی یکسانی دارد.
(۴) هیچ کدام

۳۰- کدام یک از گزینه های زیر بخشی از دفتر سرپرستی مغز نیست؟

- (۱) تالاموس
(۲) هیپوتالاموس
(۳) نخاع
(۴) مخچه ی کوچک

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۱۶ آذر ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم هنگام مطالعه در یک محیط شلوغ، تمرکز خودم را حفظ کنم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۲. وقتی که معلم سوالی را مطرح می‌کند، می‌توانم به سرعت به آن پاسخ دهم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۳. در طول کلاس، می‌توانم به راحتی به موضوعات مختلف توجه کنم بدون اینکه سرگردان شوم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۴. وقتی که در حال مطالعه برای امتحان هستم، می‌توانم به راحتی اطلاعات را به خاطر بسپارم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۵. وقتی که در یک فعالیت گروهی شرکت می‌کنم، می‌توانم به راحتی بر روی وظایف خود تمرکز کنم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۶. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، هم زمان درس بخوانم و به صحبت‌های کسی هم گوش دهم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۷. وقتی که با حجم زیادی از تکالیف مواجه می‌شوم، می‌توانم بدون احساس استرس به آن‌ها رسیدگی کنم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۸. هنگام نزدیک شدن به امتحانات، می‌توانم احساس استرس را کنترل کرده و آرام بمانم.
۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه
۲۷۹. آیا مایل هستید با کتاب جدید "پرورش توجه و تمرکز" برای بهبود دقت، توجه و تمرکز خودتان آشنا شوید؟
۱. خیر، نیازی ندارم ۲. شاید ۳. قبلاً آشنا شده‌ام ۴. بله، بسیار علاقه مندم
۲۸۰. آیا مایل هستید فایل‌های صوتی و آموزشی برای بهبود توجه و تمرکز و کاهش استرس دریافت کنید؟
۱. خیر، نیازی ندارم ۲. شاید ۳. بله، اگر مفید و با کیفیت باشد ۴. بله، بسیار علاقه مندم